

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

CELJE - LJUBLJANA

JANEZ BERNIK, JOŽE SNOJ, MILČEK KOMELJ: PRAZNIKI V POTEZI IN BESEDI

Podatki o knjigi

- Naslov: Prazniki v potezi in besedi
- Avtorji: Janez Bernik, Jože Snoj, dr. Milček Komelj
- Predgovor: Malina Schmidt Snoj
- Urednica: Tadeja Petrovčič Jerina
- Velikost: 160 mm x 300 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 52
- Število ilustracij: 10
- ISBN 978-961-278-377-8
- Cena: 27,50 €
- Založnik:
Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2018

Kontakt

Uredništvo

Telefon 01 244 36 70

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Umetniški sprehod skozi praznike cerkvenega leta

Trije umetniki – slikar, umetnostni kritik in pesnik – nas s trojčkom umetniških podob, zapisov ob njih in pesmi vodijo skozi praznike cerkvenega leta in vsak na svoj način osvetlujejo njihovo obredno vrednost. Pesmi Jožeta Snoja iz cikla Confessio odzrcalajo grafike Janeza Bernika iz mape Katharsis, ki jih kratka razmišljanja umetnostnega zgodovinarja Milčka Komelja umeščajo v naš prostor-čas.

Ideja za to trojnost se je porodila znamenitemu ljubljanskemu župniku Janezu Pogačniku, ki je v Trnovem v letih od 1979 do 2003 urejal, prenavljal in lepšal »svojo« cerkev znotraj in zunaj. Podoba posebnega župnika, po Ljubljani največkrat videnega v civilu in s kolesom, je bila vsem dobro znana. Zbližal se je s številnimi umetniki, kulturniki, znanstveniki, pomladnimi politiki in drugimi izobraženci, ki so se udeleževali njegove vsakoletne maše za umetnike na Prešernov praznik in večerne maše za domovino ob prazniku dneva državnosti, kateri je vselej sledil veličasten kres na župnijskem vrtu. Vseskozi si je prizadeval z literarnimi večeri, razstavami, predavanji, razpravami in drugimi kulturnimi prireditvami približati umetnost oltarju in oltar umetnosti.

Leta 1999 se je lotil svojega največjega in najbolj drznega projekta in k njegovi uresnitvi povabil umetnike in prijatelje iz kroga Nove revije. V prenovljeni cerkvi z deli Janeza Bernika, Andreja Jemca, Marka Ivana Rupnika, Janeza Suhadolca, Draga Tršarja lahko danes mdr. občudujemo Bernikov križev pot in štiri velike uokvirjene slike postaj iz življenja farnega zavetnika Janeza Krstnika.

Pred prenovo je župnika skrbelo, kako bodo novosti, zlasti Bernikov slikarski modernizem, sprejeli farani. Zato si je zamislil nekakšen preizkus njihove versko-umetniške dojemljivosti in sklenil dati župnijskemu oznanilu Trnovo posebno vsebino: z Bernikom sta, glede na pomene cerkvenih praznikov, spomladi 1998 izbrala deset njegovih podob, poimenovanih »dnevniške risbe«, ki jih je umetnik tista leta ustvarjal in označeval le z datumi. Od septembra 1998 do junija 1999 so se vsak mesec pojavljale v oznanilu. Spremljale so jih pretanjene pesmi Jožeta Snoja in značilno poetične razlage Milčka Komelja.

Deset trojčkov podob zdaj predstavljamo v umetniški knjižni izdaji. S svojim pomladnim navdihom nas vabi k razmisleku o presežnosti v to- in onstranskosti, tako kot umetniške podobe k temu vabijo redne in naključne obiskovalce prenovljene trnovske hiše Božje.

O avtorjih

Slovenski slikar, akademik **Janez Bernik** (1933–2016) se je kot vsestranski umetnik uveljavil v slikarstvu, kiparstvu, grafiki, ilustraciji, tapiseriji, knjižni opremi in poeziji. Ob prelomu tisočletja se je odzval vabilu znamenitega trnovskega župnika **Janeza Pogačnika** (1946–2003) k prenovi župnijske cerkve. Njegov križev pot in štiri slike velikega formata s prečiščenim umetniškim izrazom in barvno intenzivnostjo verjetno najmočneje zaznamujejo prenovljeno trnovsko cerkev. V knjižni izdaji predstavljamo grafike iz njegove izgubljene mape *Katharsis*.

Pesnik, pisatelj in esejist **Jože Snoj** (1934) se v pesmih iz cikla *Confessio* na prepoznavno svoj način poglubi v splošen in osebni dotik praznikov cerkvenega leta.

Akademik prof. dr. **Milček Komelj** (1948) nam na slikovitem sprehodu skozi praznično leto odstira umetniške vzgibe Bernikovega snovanja, na subtilen način pa nam prek njih predstavi tudi umetnikovo osebnost.

Odlomki iz knjige

BOŽIČ

Zvállil sí se nad nas, Vladar,
kot skala
in nam ukazal: Dvigajte me,
siromaki!
In smo se uprli óbte s hrbti in
rameni.

Taka bilá je in ostaja Tvoja trda
vzgoja.
Prebrisani postali smo,
ojekleneli,
ves Tvoj brezčas zravnali v zgodovino,
vso vzvalovljénost Tvojo
v geometrijo --

-- in vsakič znova se je vse nad nas
sesulo --

-- in se podira
in se zmeraj vnovič
kruši
in veličastje Tvoje je v teh naših
podrtijah.

***

In bi obup in zlo prevagala v naših
dušah,
da izpod skale ni vzcurljal studenček,
da v hlevčku ni se narodil dojenček.

Zdaj nam, ki bajamo sí,
da si dete,
ki sámó sebi se je v mir poslalo,
vsak skedenj, vsak obdelan tram
je katedrala.

